

Prevenција: Školski preventivni program suzbijanja zlouporabe sredstava ovisnosti (promicanje zdravlja, jačanje samopouzdanja i socio-emocionalnih vještina)

Provoditelj: Industrijsko-obrtna škola Pula

Godina provedbe: 2020

Kratki opis programa

Program je usmjeren na promicanje zdravih životnih navika kod srednjoškolske populacije učenika te na razvoj jačanje samopouzdanja i socio-emocionalnih vještina. Pomaže učenicima u njihovom zdravstvenom i osobnom razvoju te preventivno djeluje na rizične oblike ponašanja i uporabu sredstava ovisnosti.

Sažetak programa

Školski preventivni program u 2020. godini imao je u prvom redu univerzalnu razinu prevencije, odnosno provodio se sa svim učenicima kroz odgojno-obrazovni rad u redovnoj nastavi, na satovima razrednog odjela, putem izvannastavnih aktivnosti te kroz predavanja i radionice za učenike i roditelje. Na satovima razrednih odjela i pojedinih nastavnih predmeta (Hrvatski jezik, Etika, Tjelesna i zdravstvena kultura) obrađeni su različiti sadržaji vezani uz rizik na ponašanja mladih, kao i sadržaji zdravstvenog odgoja vezani uz promicanje pozitivnih životnih vrijednosti, bavljenja sportom i stjecanja zdravstveno-higijenskih navika. S učenicima se obrađuju teme koje se odnose na opasnosti od zlouporabe sredstava ovisnosti (pušenje, alkohol, droge, kocka i klađenje), vršnjačkog nasilja, rješavanja sukoba i tolerancije. Navedene teme realiziraju se i u suradnji sa stručnim djelatnicima Zavoda za javno zdravstvo - odjelom za prevenciju i zaštitu mentalnog zdravlja, Službom prevencije MUP-a i liječnicom školske medicine. Školski preventivni program obuhvaća i specifične mjere i intervencije (individualna stručna pomoć i savjetovanje) za učenike s poremećajima u ponašanju i njihove roditelje/skrbnike, kao i za učenike koji su pod znatno većim rizikom za uporabu sredstava ovisnosti zbog otežanih obiteljskih uvjeta i/ili teških životnih situacija i poteškoća. Početkom II. polugodišta školske 2019./20. god. održano je predavanje na temu „Ovisnost i zlouporaba droga“ u skladu s preventivnim nacionalnim projektom „Zdrav za pet“. Predavanje su za učenike I. razreda naše škole održali stručni djelatnici Odjela za prevenciju PU Istarske županije.

Provedeno je također edukativno predavanje „Spolnost i zdravlje“ za učenike završnih razreda. Predavanje je u školi održala dr. med. Klaudija Blarežina, liječnica školske medicine.

Tijekom II. polugodišta, u mjesecu ožujku, poželjelo se realizirati on-line nastava radi epidemioloških mjera vezano za pandemiju virusa. Tijekom tog perioda i do kraja nastavne godine učeni i njihovi roditelji imali su, kroz nastavu na daljinu i različite virtualne sadržaje, na raspolaganju stručnu pedagoško-psihološku pomoć i podršku od strane stručne suradnice pedagoginje, kao i stručnih djelatnika Službe za zaštitu mentalnog zdravlja izvan škole.

Na početku školske 2020./21. godine provedena je opservacija i prikupljanje podataka o zdravstvenim, socijalnim, obiteljskim i drugim karakteristikama učenika I. razreda. Održane su tematske sjednice razrednih vijeća radi dogovaranja i usklađivanja odgojno-obrazovnih postupaka prema određenim rizičnim skupinama učenika (učenici s teškoćama u razvoju, učenici bez roditeljske skrbi, koji borave u pojedinim domovima za djecu u gradu Puli, učenici s određenim zdravstvenim poteškoćama, učenici koji postižu slab uspjeh u školi, učenici koji imaju neke druge posebnosti – obiteljske, socijalne...).

Za učenike I. razreda održana su u suradnji sa stručnim djelatnicima Odjela za prevenciju PU Istarske, predavanja na temu „Ovisnost i zlouporaba droga“ u skladu s preventivnim nacionalnim projektom „Zdrav za pet“.

Razrednici i stručna suradnica pedagoginja kontinuirano su radili s učenicima rizičnog ponašanja i njihovim roditeljima (skrbnicima, odgajateljima) kroz pojedinačne individualni i savjetodavni rad. Nastojali smo pomoći učenicima koji imaju poteškoća sa učenjem i učestalim izostancima iz škole, a s učenicima se razgovaralo i o sadržajima vezanim za komunikacijske vještine, toleranciju i nenasilno rješavanje sukoba. Ostvarena je suradnja sa stručnim djelatnicima Centra za socijalnu skrb, Službom za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije te s lijevnicom školske medicine.

1. Županije provedbe

Istarska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 1.1.2020.

Datum završetka: 31.12.2020.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Industrijsko-obrtnička škola Pula

Godina u kojoj se program provodio: 2020.

Broj obuhvaćenih korisnika: 174

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: Okvirni program ŠPP Ministarstva prosvjete i sporta sukladno Nacionalnoj strategiji prevencije zlouporabe droga

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni čimbenici na koje program cilja

Rizici: Nesrećno i problematiko obiteljsko okruženje;

Izostanak obiteljske podrške i/ili neukovito roditeljstvo;

Ovisniko ponašanje u obitelji, izostanak roditeljske skrbi;

Učestalo neopravdano izostajanje i neuspjeh u školi;

Neprijemno, pretjerano povučeno ili agresivno ponašanje, oskudne socijalne, životne i komunikacijske vještine;

Izloženost učenika neprijemnim utjecajima životnog okruženja (npr. kladionice u blizini škola) kao i medijska promidžba i poruke (npr. reklame za pivo);

Veze i druženje s vršnjacima rizičnog ponašanja.

Zaštitni čimbenici: Pozitivni obiteljski odnosi i uključenost roditelja u život vlastite djece (nadzor nad aktivnostima djece i njihovih druženja, jasna pravila ponašanja i dosljednost u odgoju);

Uspjeh u školi;

Odgojna uloga škole i stvaranje pozitivnog ozračja (poticanje zdravih stilova života kod učenika, razvoj samopouzdanja učenika i pozitivne slike o sebi, socijalnih i komunikacijskih vještina, usmjeravanje na društveno prihvatljive oblike ponašanja, pomoć i podrška u rješavanju životnih poteškoća);

Aktivna suradnja roditelja i škole, uključenost roditelja u programe koji podržavaju kvalitetnu komunikaciju i uspješno roditeljstvo;

Aktivna i pozitivna uloga lokalne zajednice u prepoznavanju potreba mladih i suradnja sa obrazovnim institucijama na prevladavanju poteškoća.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Opservacija i provedba upitnika na početku nastavne godine u svrhu prikupljanja podataka o zdravstvenim, socijalnim, obiteljskim i drugim karakteristikama učenika prvih razreda. Održani su stručni sastanci na kojima su planirani sadržaji i aktivnosti školskog preventivnog programa.

Očekivani rezultati: Prepoznavanje specifičnih potreba i teškoća učenika, individualna i savjetodavna pomoć u rješavanju problemskih situacija i životnih poteškoća, prevencija svih oblika ovisničkog i društveno neprihvatljivog ponašanja.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 35

12. Ciljevi programa

Opis: Ojačati odgojnu ulogu škole kroz osmišljavanje, razradu i provedbu učinkovitih strategija i aktivnosti sa svrhom prevencije rizičnog ponašanja mladih i zlorabe sredstava ovisnosti. Jačati pozitivna iskustva učenika sa školom i predanost učenika u izvršavanju školskih obaveza, učenju i redovitom pohađanju nastave.

Specifični: Poticati suradnju roditelja i škole, pružati roditeljima stručnu pomoć u rješavanju problemskih situacija s djecom. Suradivati s liječnicima školske medicine, Centrom za socijalnu skrb, Zavodom za javno zdravstvo-odjelom za prevenciju i drugim ustanovama ovlaštenim za pružanje stručne pomoći djeci.

13. Ciljana skupina

Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Korisnici programa su učenici od I. do III. razreda srednje škole koji se obrazuju za trogodišnja obrtnička i industrijska zanimanja. Školu upisuje pretežno muška populacija učenika, odnosno, drugi razred u zanimanju autolimar pohađaju dvije učenice, a jedna učenica pohađa zanimanje automehaničar. Određen broj učenika nalazi se pod povećanim rizikom za rizično ponašanje i/ili korištenje nekih od sredstava ovisnosti, kao što su učenici koji dolaze iz socijalno ugroženih obitelji, učenici bez primjerene roditeljske skrbi ili učenici koji su smješteni u pojedinim domovima na području grada Pule. U prvi razred školske 2020./21. godine upisano je 13 učenika s teškoćama u razvoju, dok je u drugi i treći razred upisano 16 učenika s teškoćama u razvoju.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 174

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Tribina, Radionica

16. Program je evaluiran

ne

17. Vrsta provedene evaluacije

Ne

18. Metoda evaluacije

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):